

MANTANA 8

Měsíčník pro individua a individuality

Vydává Horoklub Chomutov

Ročník 15, číslo 6

Červen 2012

Úvodník

Krušnohorský žít, myslet a lézt

Nazdár! Jé čau! Miloš potkává na ulici známýho. Kam pádíš? Ale, domu, ze stěny. Ahá, nezajdem ještě na pivko? Ani ne, dal jsem drink a ještě musím ke kompu. A kde jsi dneska působil, krásnej den, co? ptá se Miloš. No, parádní oblast, parkoviště deset metrů vod skal, jedna cesta vedle druhý, hafo lidí, takže jsem tam narazil na nějakýho maníka, jako aby mě vodjistil. Minulej tejden jsem si nakoupil matroš a supr hadry. (Miloš se zkoukne a cosi si pomyslí o svých hadrech ...) A co za matroš? ... ptá se se zájmem. Patnáct expresek. ... no dal jsem asi jedenáct cest, a pak mastil na oběd, a pak ještě, že jako stihnu stěnu. No a co ty? No, parádní oblast! Milošovi se rozzáří oči. Včera jsem s bandou vyrazil vlakem, a pak jsme půlden hledali skály, no, spíš to byly skalky, no divočina, večer buřty, kejtry, ... Ale fákt parádní cesty, vylezli jsme teda jenom dvě, ale zato pořádný dřípárny a hlemzárny. Miloš se zasníl... . Holky chvilí hudraly, že maj plnou hlavu hlíny a mechu, ale nakonec byly spokojený. Blaženu jsem teda trochu posmýkal po polici, když jsem jí tam zhučel, ale dobrý... . A to jako s váma ještě lezou? Miloš nechápavě kouká.

No, jasně. ... no, a pak ten boží západ, to už jsme jenom nasávali vůně lesa a kochali se. No a teď jdu z nádraží. Mám docela hlad, dneska jedna tatráňa. Tak takový lezení si nechám ujít. Kluci se rozloučí a Miloš si polohlasem něco zpívá a přemýšlí ... nechá si to ujít? Dyť to byla taková paráda!

Květule

Dolomity

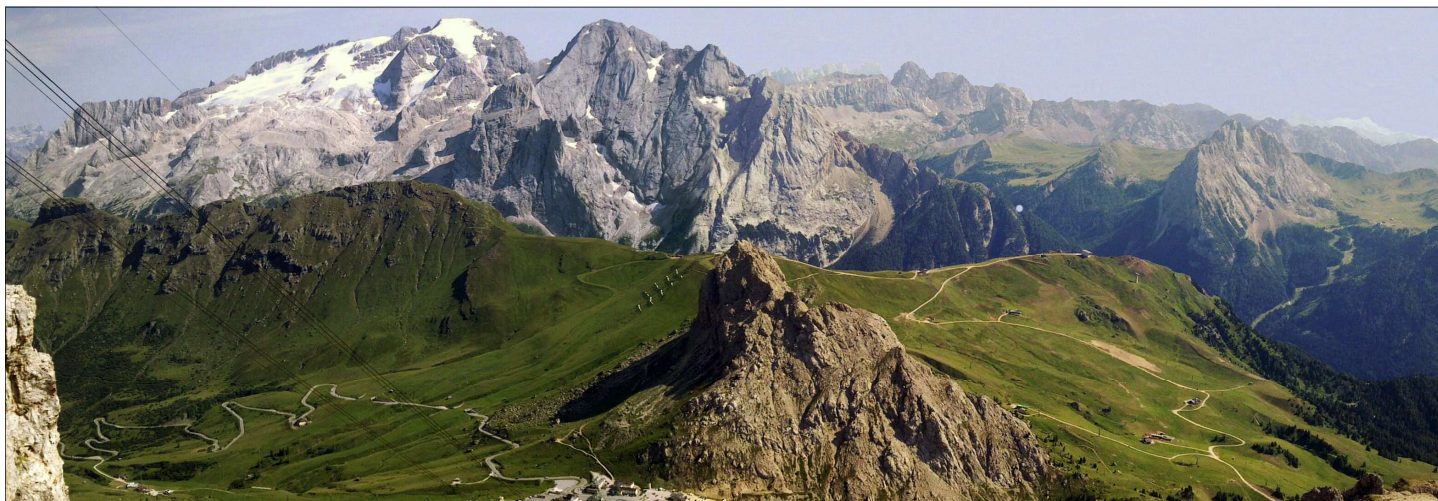
18. - 27. 7. 2012

Honza Unger

I přes vyhrožování rosniček o špatném počasí, ve středu večer s Týnou jedem naložit Anetu do Perštejna, a pak vyrážíme po již naučené trase Karlovy Vary, Cheb, Mnichov, Brenner a náš cíl Passo Sella. Cesta po večerní a noční dálnici utíká a jedno CD střídá druhé. Do sedla přijíždíme něco po třetí hodině ranní, užíváme si nádherného pohledu na hvězdami ozářené stěny věží Sella a údolí Val di Fassa.

Ráno nás budí troubící autobus v tornantách. Sjíždíme kousek níž a snídáme s výhledem do údolí val Gardena a Sassolungo, poté vyrážíme na sportovky Passo Sella - Città dei Sassi. Rozlézáme se v nám již známých sektorech na cestách 4a - 6a, odpoledne jedeme dolů do Campitella, kde nacházíme camp Miravele, v tom jsme byly ubytování před lety, ale po renovaci zůstaly původní asi jenom recepce a stará část s tureckými záchody. Zatímco stavím stan, holky jdou nakoupit pečivo a zjistit předpověď na další den. Večer už jen nabíráme síly a holky se nemůžou vynadívát na Itala, co spí vedle nás.

Podle předpovědi se domlouváme na sportovkách kousek nad Canazei do mini

oblasti Sasso dei Bambini. Cesty jsou v klasifikace 4a až 6a, postupně je přelézáme a za pár hodin jedeme zpátky do kempu. Mís-to odpolední bouřky spadlo 10 kapek, a tak se jdeme projít po Campitellu a dát si pravou italskou zmrzlinu. Na další den je hlášena bouřka už od rána, budík ani nenastavujeme a jdeme spát.

Už od rána prší, a tak zabíráme zdejší kuchyňku, koukáme na filmy a likvidujeme naše zásoby, odpoledne se to přeci jen trhá, a tak vyrážíme na prochajdu do Canazei. Cestou zkusíme skoro všechny překážky venkovní tělocvičny, která je podél cesty. Ve městě je spousta lidí, na náměstí se konají závody v běhu. Prolézáme pár krámů, ochutnáváme zdejší sýry a uzeniny. S plným břichem a batohem vyrážíme zpátky do kempu.

Tentokrát je předpověď bez deště, a tak vyrážíme na Piz Ciavazes, vybrali jsme si cestu Malý Michelunzi za IV. Pod nástupem je trochu nacpáno, tak první délku lehce obcházíme a dostáváme se před tři dvojky. Cesta je ve spodní části lehká, a tak rychle nabíráme výšku, poslední tři lanové délky jsou za IV, to už je hezčí lezení, a tak si ho užíváme. V poslední délce zjistíme, že se rosničky opět sekli a místo jasného modrého nebe, které slibovali, se začínají honit nehezké nacucané mraky. Rychle vyrážíme po sestupové lávce dolů a pozorujeme, jak se k nám ženou mraky. Nakonec neprší, a tak se zastavujeme

na svačinku, pak už sbíháme dolů k autu. Předpověď na následující den je stejná.

Ráno chvilku po zaznění budíku z nebe padá voda, zase jim to moc nevyšlo. Posouváme vstávání o hodinku později. To už vypadá lépe, a tak vyrážíme do sedla Passo Pordoi, v plánu máme Mariinu hranu IV+. Vzhledem k pozdějšímu vstávání je parkoviště nacpané k prasknutí a všude se hemží lidi. Vyrážíme pod stěnu, holkám dělá trochu problém delší nástup, asi hodina a půl, ale po vyslechnutí si pár nadávek a žbrblání docházíme pod stěnu. Krom první lehce oklouzané délky je lezení nádherné v pevné skále, kde se díky množství skob nedá zabloudit. Pozdější nástup měl ale přece jen i dobrý efekt v tom, že ve stěně jsme sami, a tak si užíváme lezení a nádherných výhledů, občas máváme na lidi z lanovky, která projíždí přímo nad námi. Na horní stanici lanovky dolézáme těsně po zavíračce, takže jsme tam úplně sami a holky nemusí řešit dilema, jestli jít dolů pěšky, nebo jet lanovkou. Po svačince a pár fotkách vyrážíme zpátky k autu, které bylo asi poslední na parkovišti. Rychle sjíždíme do kempu, děláme večeri a jdeme spát.

Ráno je pod mrakem a vypadá to, že každou chvíli něco spadne. Opět vyrážíme okupovat kuchyňku. Nakonec nic nepřichází, a tak jdeme na výlet na druhou stranu, než minule se zmrzlinou v ruce. Po pár kilometrech přecházíme řeku a holky jdou blbnout na dětské

hřiště, nejvíce je baví houpací kolotoč. Když se jim hlava dostatečně zamotá, vyrážíme zpátky do kempu, kde domlouváme věci na zítřek.

Ze zdravotních důvodů se Týna rozhoduje pro celodenní pěší výlet, já s Anetou vyrážím na Passo Sella, v plánu máme přechod všech tří věží. Na první věž jdeme neznámou cestou kousek od sestupové trasy, celkem pěkné lezení asi IV. stupně. Rychle jsme vyběhli na vrchol, udělali foto a vyrazili jsme přes sedýlko na druhou věž, zde jsme už lezli III+ kout podle průvodce. Druhá délka, která vedla velkým koutem, byla opravdu pěkná, měl jsem pocit jako bych byl v otevřené knize. Na vrcholu druhé věže se zapisujeme jako první tento den a přepadává nás malá přeháňka. Sestupujeme do sedla mezi druhou a třetí věží, kde chvíli hledáme slaňák, pak už valíme pod nástup Jahnovy cesty IV, trojkovými délkami rychle nabíráme výšku, ale po druhé délce začíná lehce poprchávat, III+ traverz je trochu nepříjemný a jde to. Pak déšť začíná přidávat na intenzitě, chvíli váháme, jestli slaníme, ale nakonec přeháňka ustává, a tak se domlouváme, že budeme pokračovat. O padesát metrů výše opět začíná pršet, to už musíme dolézt. Vyrážím do IV. délky, pak déšť zase ustává, dolézáme poslední dvě délky na vrchol, dnes jsme tu jediná. Rychlá svačinka a pádíme sestupovkou dolu, hlavně se neztratit jako posledně, to se nám

daří a za chvíli stojíme pod stěnou, rychle k autu a do kempu.

Na poslední den jsme se dohodli navštívit opět sportovky v Passo Sella. Ráno nám balení pěkně ubíhá a kolem jedenácté jdeme zaplatit kemp, na recepci ale ztratili náš ubytovací lístek, takže tam trávíme asi půl hodiny. Nakonec jsme zaplatili bez něj, s tím že ho snad najdou. Na sedle je nahuštěno a najít místo na zaparkování je boj. Po chvilce příprav vyrážíme do třetího sektoru, kde je spousta 4a, což se holkám líbí. Většinu z nich lezem sólo, zbytek přelézají na prvním. Akorát zdejší 5a+ tu trápí kde koho, nakonec ještě zkusím 6b+, ale z toho mám akorát vytažený ruce a výsledek žádný. Spokojeně kráčíme zpět k autu a vyrážíme domu. Cesta utíká překvapivě rychle, a tak v noci přijíždíme do Chomutova.

Na to, jak rosničky strašily, bylo opravdu krásně a byli jsme rádi, že jsme vyrazili. Nakonec jsme vylezli cca 25 sportovních cest a 5 více délkových.

Honza

Boulder Cup v Bad Schandau

14. 7. 2012

Jířa Šťastný

Martin - kvalifikace

Ačkoliv v sobotu 14. 7. nebylo v Chomutově moc hezky, přesto vyrážíme s Mart'asem do Saska. Tentokrát ovšem nejdeme lézt na pískovec, ale na umělou

stěnu, kterou v Bad Schandau postavili pro boulderové závody Elbsandstein - Labské pískovce Boulder Cup. Jednalo se o mezinárodní závody, podpořené z fondů Evropské unie.

V Bad Schandau parkujeme naproti výtahu na Ostrau, který jen tak pro zajímavost pochází z roku 1904. Odtud je to již jen kousek k lázním Toskana Therme, u kterých se závody konají. Kousek od Labe pořadatelé postavili dvě provizorní boulderové stěny, na kterých bude probíhat kvalifikace i část finále. Závěrečné finálové cesty se ale polezou nad venkovním bazénem, kde je postavena třetí lezecká stěna.

Mart'as se prezentuje, bohužel musí startovat už mezi dospělými muži, protože mládežnická kategorie je pouze do 15-ti let. Dostává tričko s logem závodů, poukazy na občerstvení a vyráží obhlédnout kvalifikační bouldery. Je jich celkem deset, stavěli je společně Ondra Beneš s výborným saským lezcem Robertem Leistnerem, a vypadají již od pohledu skvěle. Zejména cesty po struk-

turách od Aixu budou určitě zajímavé. Zatím lezou mládežníci a ženy a až po nich muži. Celkem je přihlášených 6 dívek a 6 chlapců do mládežnických kategorií, 20 žen a 59 mužů do dospěláckých kategorií. Mezi ženami občas zahlédneme lézt Nely Kudrovou, která jako jediná dává všech deset kvalifikačních boulderů na TOP a do finále postupuje z prvního místa. Mezi mládežníky bohužel nemá Česká republika žádné zástupce, což je myslím škoda.

V půl dvanácté začíná kvalifikace mužů, a ačkoliv na ní mají lezci dvě hodiny, najednou je jich všude plno. Většina ale vyčkává na první úspěšné pokusy druhých, aby se zbytečně nepouštěli hned do těžších kousků, čímž se u lehčích cest tvoří fronty. Mart'as tedy volí první boulder zleva a dává ho na TOP prvním pokusem, což je skvělý začátek. Jelikož na hlavní stěně je pořád plno, přesouvá se na menší stěnu vpravo, kde nejprve dává prvním pokusem technickou cestu s malým přepadem (přeskokem) a pak zkouší cestu v pravé části. Kvůli malým klouzavým stupům ale padá hned na nástupu. Přezouvá se do tvrdších lezaček a pak už ho dává až nahoru. Postupně zkouší

Boulderová stěna

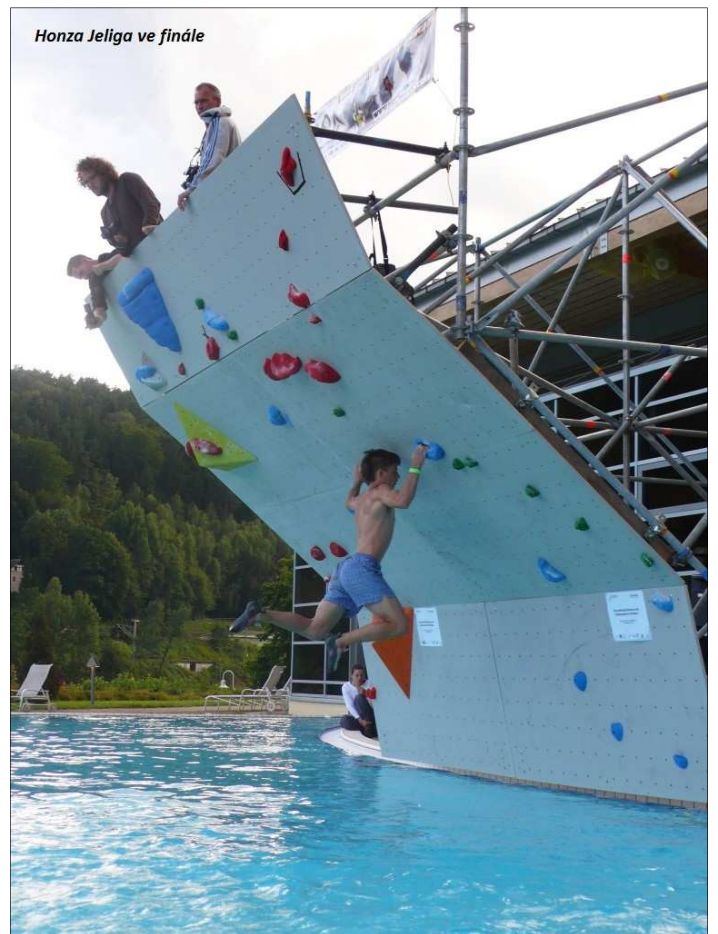

další bouldery v levé části a většina ho nakonec pouští až na TOP. Zbývají poslední tři, které mu pořad nejdou. Do konce časového limitu zbývá už jen čtvrt hodiny a tak Mart'as dává ještě poslední pokusy, ale marně. Tyto tři kousky jsou už nad jeho síly.

Po ukončení kvalifikace jsou všichni, kteří vylezli sedm a více boulderů, odvedeni do izolace, protože stavěči začínají pracovat na finálových cestách. Po chvíli se ale Mart'as vrací, protože do finále postupuje pouze prvních osm mužů a on skončil dvanáctý. K postupu mu scházelo vylézt ještě jeden boulder, kde dal pouze zónu. Škoda, už jsme se oba těšili, jak z poslední finálové cesty spadne do bazénu.

Jelikož jsem Filípkovi slíbil výlet na mašinky do Miniaturparku v Dorf Wehenu, necháváme Mart'ase odpočívat a odjíždíme. Vracíme se až na konec první části finále, které se leze na stejné stěně, jako kvalifikace. Potom už se všichni přesouváme k venkovnímu termálnímu bazénu, nad kterým je postavena stěna s posledními finálovými cestami. Ondra s Robertem ještě doladí finálové cesty. Nádherný pohled je obzvláště na Roberta, který naboso s imbusem v ruce slézá do finálové cesty mládežníků, zde přidává ještě jeden chyt a opět dolézá zpět nahoru. Pak už nastupují mládežníci a jeden po druhém končí koupelí ve vodě bazénu. Po nich lezou ženy, ze kterých jako jediná dává TOP

Nely a stává se vítězkou této kategorie. Ani ona si ale nenechává ujít koupel a z topového chytu se pouští, aby také skončila mezi ostatními závodníky v bazénu. Pak už nastupují muži. Česká republika má mezi osmi finalisty pouze jediného zástupce, a to juniorského boulderingového reprezentanta Honzu Jeligu, který nakonec končí na čtvrtém místě. Vítězem mužské kategorie se stává Ricardo Morrelli, ačkoliv v poslední finálové cestě dává TOP jako jediný André Borowka, za což sklízí obrovský potlesk od početného publika. Potlesk určitě patří i stavěčům cest, kteří od-

vedli skvělou práci, neboť perfektně odhadli obtížnost, kterou závodníci lezou a tomu přizpůsobili obtížnost lezených boulderů, které závodníky perfektně rozřadili a zároveň si všichni krásně zalezli. A to si myslím, že bylo na celé akci to nejdůležitější, protože probíhala v nádherné kulise Saského Švýcarska, počasí nakonec taky docela přálo a sešli se tam samí skvělí lidé.

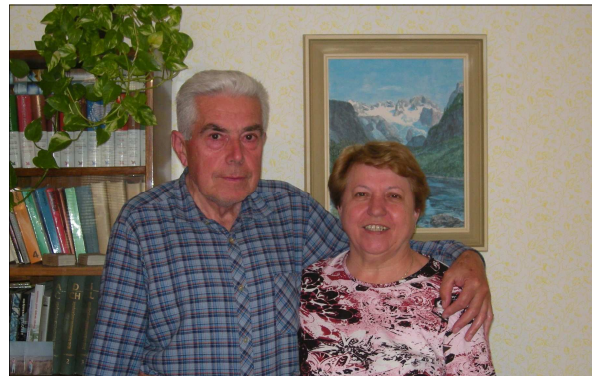
Jířa

Irena a Milan Kutílkovi

Zpracoval: Blahouš Kluc

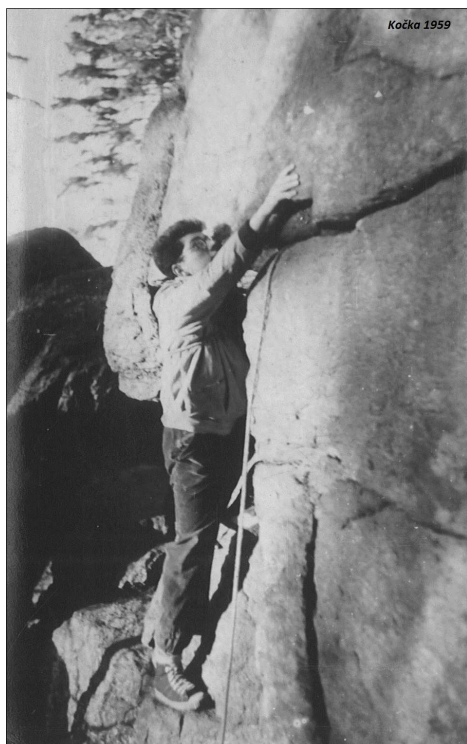
- **čestní členové Horoklubu Chomutov**
- **narozen 1938 a narozena 1946, společně žijí v Chomutově**
- **pracoval v automatizaci, v měřicí a regulační technice, s výjimkou roku 1970-75, kdy pracoval v hromosvodářském středisku, pracovala na Povodí Ohře**

Dne 18. 5. 2012 jsem zrealizoval dlouho zamýšlený rozhovor s Milanem a Irenou, kteří jsou jedni z těch, kteří psali historii chomutovského horolezectví. S tímto párem jsem se setkal až v den rozhovoru a s uspokojením můžu konstatovat, že jsou nejen dobří hostitelé, ale i otevření a příjemní lidé s vyvinutým smyslem pro humor.

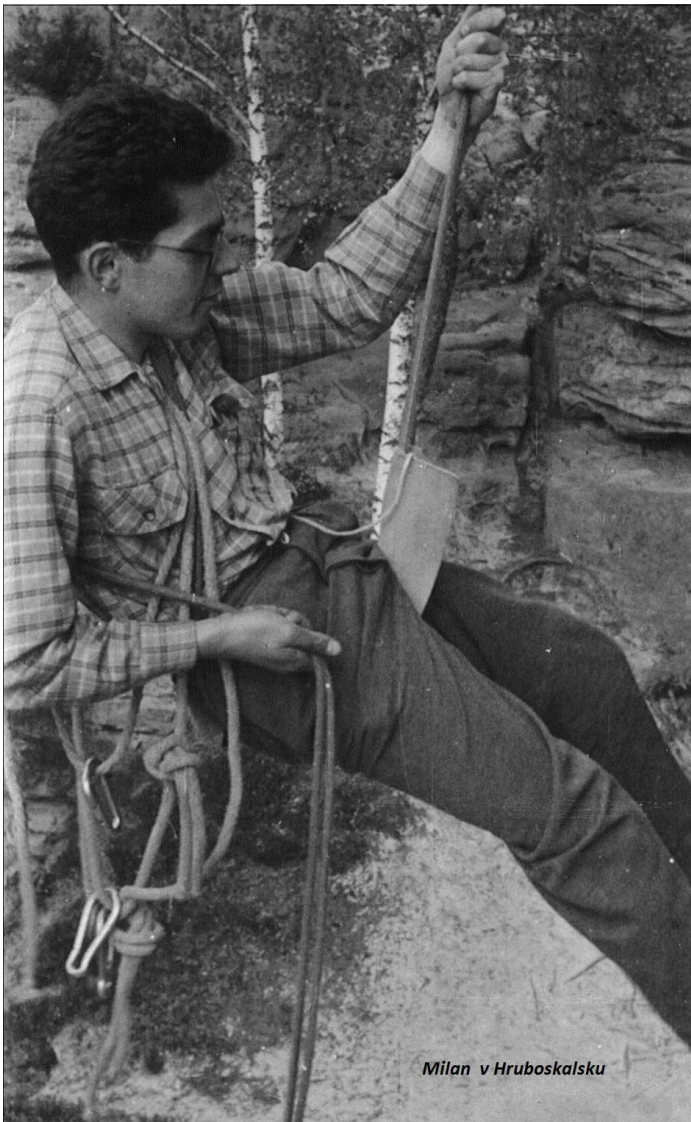
Jaké byly vaše lezecké začátky?

Už jako dvanáctiletý jsem měl ve škole malér, protože když jsme šli přes Neustein na výlet, tak jsem odmítl jít lesem v listí a vzal jsem to přes ty plotny nahoru a zpátky. Spolužák z toho měl šok a žaloval ve škole, že spadnu a zabiju se. Já jsem nespádl, nezabil se a bavilo mě to. V roce 1952 jsme se dali s klukama do pionýra,

abychom mohli mít na Svahové srub, který nám až do roku 1963 sloužil jako základna. K samotnému lezení jsem se dostal v období 1957-1959 na vojně v Dolních Beřkovicích u 51. technického praporu, čili jsem sloužil s lopatou. Na pravém

břehu Labe je Dubá, Mšeno a Ústěk. Bydlívali tam Židi a Němci, jenže Židi byli vyhnáni za války Němci a Němci byli odsunutí po válce, takže to bylo území nikoho. Tam byly skály, na kterých jsme lezli. Potom jsme jezdili do Skaláku, protože mi to přišlo jako zajímavá náplň času. Za návštěvu Skaláku jsem byl i potrestán velitelem, protože jsme se vraceli nákladním vlakem a seskakovali jsme před Litoměřicemi. Nějací základaři tam stříleli s velitelem z malorážky do terčů a my zrovna vyskočili před nimi. Po vojně jsem řekl synovi živnostníka, provazníka, aby nám poskytl 30m konopného lana o průměru 20mm. Napřed jsme se byli podívat v Tisé, v údolí Labe, ale na písku nám to nešlo. Říkal jsem si, jak na to můžu lézt, když se písek drobí?! Tak jsme to začali zkoušet v okolí Chomutova. My jsme uměli jen vůdcovský uzel. Měl nevýhodu, že pro ty rozměry, když jsme si ho svázali, tak jsme se mohli koukat jen doprava, jak byl velký. Vylezli jsme s jednou vloženou smyčkou zářez na Kočce přes převísek a na to následoval výrazný kout (Západní kout 4). Až po letech jsem si uvědomil, co to bylo za volovinu, ale měli jsme sílu, a tak se zadařilo. Jednou rukou jsem se přitáhl a dát nohu, kde jsem měl ruku, taky nebyl problém. Jinak první rok jsme měli dvě hasičský karabiny.

Milan v Hruboskalsku

Byli jste také organizováni v nějakém horolezeckém oddíle?

Kolega přišel k nástěnce na průmyslovce v Mostě a byla tam pozvánka od doktora Logaje do horolezeckého oddílu Loko Bílina. Logaj přitom doktor nebyl, to si vymyslel. Loko Bílina založil nějaký Hejk, Stuchlík a snad Chvojka. V roce 1961 jsme si řekli, že se přihlásíme. Logaj to tehdy vedl takovým způsobem, že členové mezi sebou soutěžili. Byla určená bodovací tabulka a hodnotilo se podle obtížnosti, klasifikace, prvovýstupu a tak. Kdo měl nejvíc bodů, tak dostal lano. Na tohle byl Logaj šikovný, ukecal každýho, takže sehnal žlutá silonová lana francouzské výroby, a pak sehnal asi 100m krouceného silonového lana. Řekli jsme si, že musíme ostatní porazit, takže jsme v zimě, v lednu nebo únoru, přišli z práce a hned na skály. Byla to vynikající příprava na Tatry, protože jsme šli přes srub na Svahové dolů do údolí, kolem Kočky a na Tannich (Jedlová hora). Pyšné jsme se vyhýbali, aby nás někdo neobtěžoval, abychom s ním něco vypili. A pak zpátky a do Jir-

kova. Byli jsme na tom tak dobře, že jsme zdolali za $\frac{3}{4}$ hodiny vzdálenost z Jirkova od polikliniky až na Jižní věž na Tannichu.

Pak jsme lezli na Bořeni. Po nějaké době jsme se dostali do pře s Logajem. On řekl mladším z průmyslovky, že se bude třeba dnes lézt tenhle amfiteátr a chtěl tam udělat všechny prvovýstupy, vzal si na to dalekohled. Já jsem říkal, že je to blbost, protože byly v těch cestách zelený špalky a zrezlý skoby, že se daly vyndat rukou, tak to nemůže být prvovýstup. Chtěl jsem to jen popsat, co už existovalo. Taky např. na Tannichu byly háky z vykování kulatiny. Konkrétně na Jižní věži a na Kravích skalách.

Kdo myslíte, že byl autorem těchto prvovýstupů?

Podle mě byli původcem Grohmanovi, rodina z Rakouska. Grohman postavil třeba dvakrát Teplitzer Hütte v Rakousku. Takže, když tady působil, tak to určitě nemohl vynechat. Nebo další, Strubich, pískovcová legenda, v Německu má spoustu prvovýstupů. Zemřel v 35 letech v Alpách pod lavinou. Já si myslím, že chodili po horách a museli to vidět. Např. Kotrba přivezl kytky z Alp na Bořeň.

Když mluvíte o historii, kdo byl autorem stezek na Jezerce? Tam jsou přeci také skály.

To, že tam jsou skály, jsem věděl už jako malý, když mě na Seeberg (Jezerka) sedačce bral táta na kole na konvalinky. Jak jsou teď panely u Jezeří, tak tam bývaly poutě, stánky, houpačka a tak. I když byla válka, tak to tam fungovalo, protože Němci si nějak jeli po svém. Všude kolem Jezeří byly upravené stezky. Možná si to nechal udělat zámecký pán. Co se týče Seebergu, tak to asi dělaly spolky, protože na jedné skalce z Červeného hrádku na Pyšnou v oboře bylo ve výklenku napsáno „Zpět k přírodě 1871“. Hlavní chodník šel z Červeného hrádku, kopíroval splazy z hor, občas byl udělaný výhled a někde i altánky. Prakticky cesta končila na Johanisbergu (Jánský vrch).

Kdo byl vaším spolulezcem?

Edmund Kühnel. Já měl kamarády většinou Němce. Oni jsou nějakí přímější, podnikavější a cílevědomější. Nebo je to třeba i mou povahou?! Německy umím docela dobře. Edmund byl pro každou srandu a dost cílevědomý. Byl

starší o rok a nesměl do školy, dokud se nenaučil česky. Na průmce se učil ruštinu, když si dal čtyři piva a záprašku, tak spustil rusky, z toho byly úžasný scénky. Žil s matkou, tátu měl mrtvého a měli hodně vysoko do žlabu. Když našel čtyři flašky, tak říkal, že má šťastný den, a že si koupí zavináče a rohlík. Půjčovali jsme si výstroj, vlastně jen já jemu. Jednou spustil v Tatrách nárek, že se k němu Bohové otočili zády. Rozložil si zásoby a najednou vidí, jak mu hranostaj odtáhl celou šišku salámu. Házel za ním různé věci a doprovázel to pepnými slovy. Hranostaj zvítězil.

V roce 1965 teklo režimu do bot a potřeboval devizy, tak povolili Němcům, aby se vystěhovali. A protože byl středoškolák, tak by museli s manželkou platit 42.000,- Kč státu zpětně, že jako mohli vystudovat. Za tu částku byla dvě auta. V roce 1965 jeli s manželkou od svazu do Julských Alp. Byli rozhodnutí utéct. Protože si nebyli jistí s Rakušákama, jak by s nimi naložili, tak pochodovali tři dny a noci až do Německa. To všechno s ruksakama.

Musím ho trochu pomluvit. Byl asi pověřčivý, protože když se brali s manželkou, tak byl obřad stanoven ve Vejprtech na 1. dubna. My jsme tam přijeli a on mi říká smrtelně vážně, že nechce, aby ho oddávala ta ženská s řetězem

na krku a k tomu ještě 1. dubna. Chtěl to ukončit a jít hned pryč. S kamarádem jsme ho vzali pod paží, aby nedosáhl nohama na zem a dotáhli ho k oddávající. Říkal jsem mu, že bude říkat ANO, žádný HEIL. Nakonec ho oddali. Koncem června odjížděli do Jugoslávie a pak utekli. Věděl jsem, že bude chtít utéct, ale nevěděl jsem kdy. Ani jsem to nechtěl vědět, protože jsem byl už vycvičený od státní bezpečnosti z výslechů. Jen jsem řekl na schůzi vtip a už jsem šel na výslech.

To i v souvislosti s horolezci?

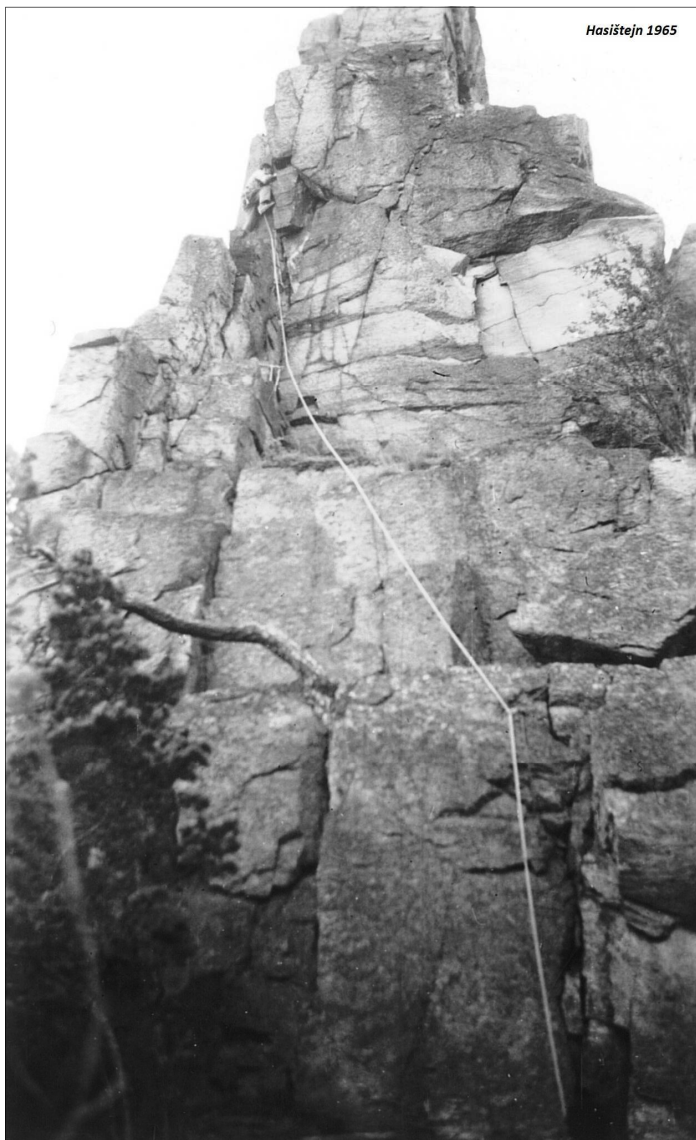
Měli jsme na Bořeni poslední slanění. Franta Grunt (krajský předseda) měl nějaký peníz, tak se upekl beran a dal se soudek. Začaly padat vtipy. Pak následoval můj výslech u nrap. Novýho ze 4. patra Scotlandyardu. Ptal se, copak jste to zpívali? Já, že nevím a může mi to věřit. Jak to bylo trochu veselejší, tak jsme šli s manželkou spát do auta. Tak znova, kdy jste přijeli a kdy to začalo? Nevím, hned z práce jsem vzal manželku a jeli jsme tam, nevím přesně, kde jsme se motali. Znova. Když jste přijeli, kdo tam byl? Všichni z kraje. On říká, že to jsme se nemohli vejít. Říkám, že nás je jen pár, určitě to má napsaný. Znova. Spali jsme s manželkou v autě, nic nevím. Začal křičet, co ti horolezci jsou za lidi. Byli tam od Litoměřic až po chomutovský a nikdo nic neví.

Co vím, tak jste také dost lezli se ženou Irenou. Jak jste se seznámili?

Irena: Díky verbování Logaje na průmce jsem přišla do oddílu. Logaj měl kontakty na šachtě, takže v roce 1963 domluvil šoféra a skříňovou vejtrasku a tou se vyjelo na Pálavu. Až na Pálavě jsme se seznámili.

Milan: Bydleli jsme hodinu pěšky od sebe a

museli jsme se seznámit na Jižní Moravě.

Irena: Ve sklípku.

Potom začalo vaše partnerství na laně?

Milan: No, takovýho „šikovného kluka“ jsem potřeboval k ruce. Začali jsme spolu lézt potom, co jsme s kamarádem lezli na Pyšném štítě hezkou, ale dost těžkou stěnu. Viděli jsme na Velký L'adový štít a tam byli kluci od nás, kteří se uvolili vzít Irenu do party. Najednou vidím, že ona tahá nějakou pětku.

Irena: No, protože byli neschopní, stáli u nástupu a kopali keckama do země. Přitom říkali, že to nevezou.

M: Měl jsem strach, ale zvládla to dobře.

I: Vyrůstala jsem mezi klukama, takže to nebyl problém. Začala jsem lézt v roce 1962 kvůli Logajovi, který uspořádal akci. Jeli jsme do Tisé. Jak se zmínil Milan o bodování, tak začátečníci směli lézt půl roku trojku, pak tři měsíce čtyřky a běda tomu, kdo lezl pětku nebo těžší cesty. Mě

samořejmě ty těžší cesty provokovaly, tak se mu nějak doneslo, že jsem lezla těžší cesty v Tisé. Pak bylo kolem toho ve škole povídání. Bylo to logický, Logaj si přivezl omladinu, tak měl o ní strach. Naučili jsme se slaňování přes Dülfera na Dvojitě věži v Tisé. Osmy zdaleka nebyly. Nebyl pro mě problém lézt pětky nebo šestky.

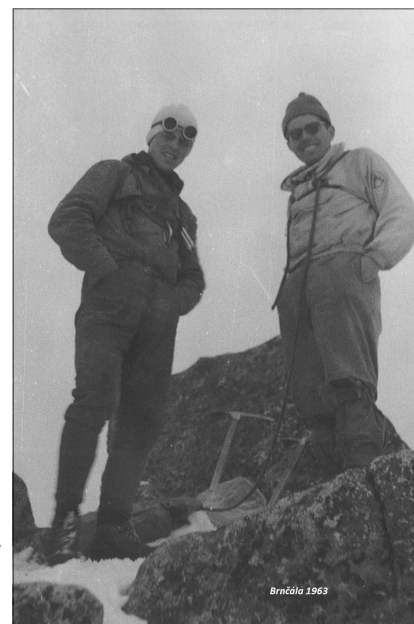
M: Slaňovalo se tak, že se rozřízly hasičský hadice, který se přiložily na zadek a přes ně lano. Sice to hřálo, ale nepálilo to.

I: Jednou mi hadice ujela v Tisé u bivaku, a když jsem sjela dolů, tak jsem měla přes nohu spálený škvarek. Byla z toho souvislá spálenína, kterou jsem léčila 14 dní.

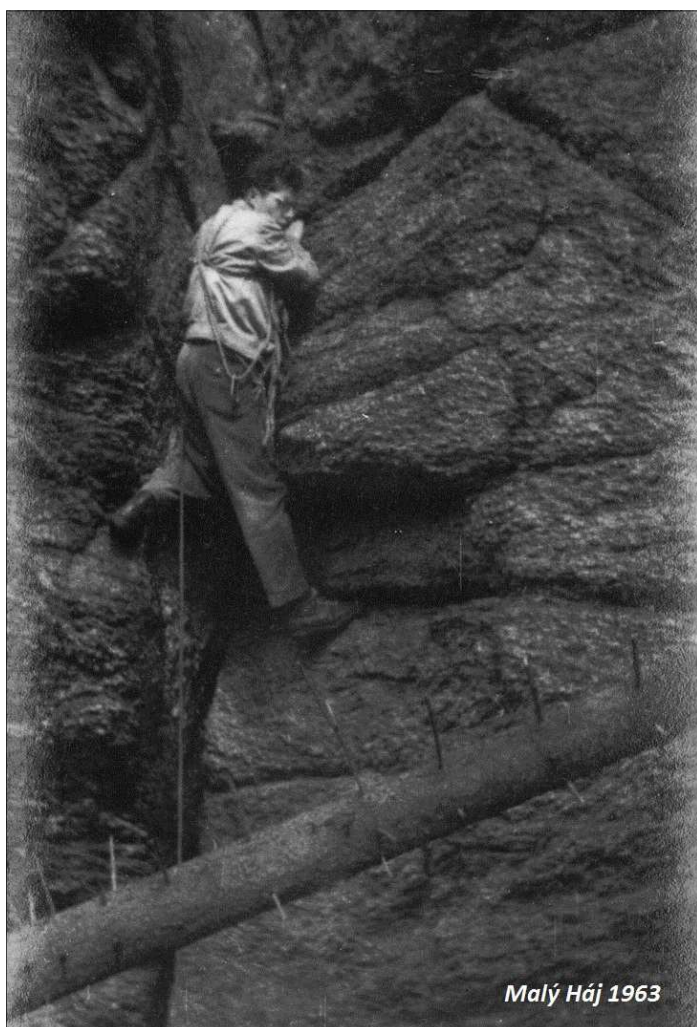
Přenášel jste svůj svérázný přístup k lezení i do hor?

V roce 1961 jsem stihl své první letní Tatry, tehdy se ještě smělo tábořit u Žabích ples. Logaj nám s Kühnelem nařídil okamžitý odjezd domů a vylučoval nás z oddílu potom, co jsme bez povolení přelezli plotny na Vořovu věž. Kdo to vidí, tak by byl blázen, kdyby to nelezl. My jsme to nerespektovali a zůstali jsme v Tatrách. Našli jsme si takový bivakovací kámen a druhý den jsme se vydali na Häberlanku na Žabího koně (Häberleinova cesta IV). A tady jsem dostal sprchu, protože se na hřebeni fotili Liberečáci - Červinka, Trousílek a slavný Vladimír „Chroust“ Procházka. Hned se nás ptali, co to máme za vybavení a co máme už v Tatrách nalezeno. Nestačili se divit, když viděli naši jednu hasičskou karabinu, kroucený silonový lano a dvě smyčky. Pak jsme dostali pořádný školení. Takové věci jsme slyšeli poprvé. Potom jsme se zamysleli a začali to brát trochu vážně. Později Edmund našel nějakou německou příručku o práci s lanem, tak jsme se dočetli o Dülferu a jiných věcech.

Měl jste možnost poznat Liberečáky nějak blíž?

S Trousílkem, který byl instruktor libereckého oddílu, jsem se setkal na cvičitelském kursu na Zeleném plese v roce 1966/67. Trousílek byl hromotluk a říkala se o něm legenda, že na Majáku na Prachově chytil padajícího kluka rukou, když letěl kolem něj. Jak jsem vlezl do vlaku, tak hned přišel Trousílek a podle pohorek pochopil, že jedeme do Tater. Zeptal se, kdo je tady od Logaje. Tak jsem se přihlásil a začali jsme lézt spolu. Tehdy se všichni horolezci znali a Logaj měl mezi lezci divnou pověst. Musel sis psát výstupy na výkonnostní třídu a nikdo nikdy neviděl Logaje napsaného ve vrcholové knize. Koukali na něj shovívavě. S Trousílkem jsme absolvovali různé cesty, přitom mě toho dost učil, např. dávat zraněného dolů přes vodopád a tak. To, že jsou i oni jen lidi jsem poznal, když 5. den týhle honičky vylezl mistr sportu Trousílek před Brnčálu, koukl na oblohu a říká: „Do prdele, zase hezky, musíme jít lézt.“ Nakonec cvičitelák dopadl dobře a Trousílek mi říkal, že bych měl jezdit na písek. Já jsem mu odpověděl, že mi to tam neleze, že mi to klouže tam, kde oni jdou bez lana. Snad jen se trochu pokazil závěr, když přijel svazový tajemník soudruh Potužník, který jel zaplatit náš pobyt a ptal se, kde máme nějaký heslo. Tak jsem si vzal od

Malý Háj 1963

servírky rtěnku a kus prostěradla a s Bergmanem jsme napsali: „Vrcholovým sportem k trvalé invaliditě“ a dali jsme to nad okýnko do kuchyně. Něco prskal, zaplatil a jel pryč.

A co Chroust?

Mrzí mě, jak Procházka dopadl, že mu sundali desku ve Skaláku kvůli tomu, že umřel na rakovinu a ne v horách. Já tvrdím, že to byl jeden z největších frajerů, které jsem poznal. Např. od něj vyšla kniha Základy horolezectví.

V roce 1965 jsem byl vybraný na výjezd do Alp. Když jsem přišel na nádraží, tak Procházka už věděl, že Kühnel utekl. Zeptal se mě, jestli jsem byl s Edmundem domluvený. Já, že ne, že by tady tloukl bídu a tam si bude moc jako Němec dovolit třeba i auto. On na mě, že jestli jsem chlap, tak mu dám čestný slovo, že se s nimi vrátím do Čech. Dal jsem mu na to ruku. Tak jsem mohl nastoupit a jet. Deset jiných by vzalo tu mojí vložku do pasu a nikam bych nejel.

Až v Alpách jsme něco pojedli a zalehli jsme ve stanu. Já se probudil s takovým zvláštním pocitem a Chroust klečel nade mnou, svíčku u mě a říká, že dýchám tak málo, že si myslel, že jsem mrtvý.

Setkal jste se i s Radovanem Kuchařem?

Viděli jsme se ve Skaláku, jen se pozdravili, neměl jsem odvahu ho oslovit. Pak Liberečáci udělali přechod Jizerských hor s lezením. A tam jsem poznal, co to je za člověka. Přechod probíhal v sobotu a v neděli. Vycházeli jsme z Hejnic, přešli všechny zajímavé skály, a pak šli zpátky do Liberce. Liberečákům jsme nestíhali, my jsme s Edmundem sotva došli a oni už slaňovali. Tak jsem říkal Edmundovi, že se jim vyrovnáme alespoň večer v restauraci. Za dva dny jsme ušli asi 50km. Jenže, když já jsem měl čtyři piva, tak jich měl Kuchař v sobě už deset. A to byl můj táta sládek, takže piju pivo od mala. Mysleli jsme si, že jsme trénovaní, ale potom přechodu jsem se cítil strašně unavený, že když jsem jel vlakem domů, tak jsem se nemohl ani zvednout. Liberečákům jsem ještě jednou skočil na akci na běžkách, když jsme jeli trasu Ještěd, Sněžku, Liberec, asi 70km. Už bych to neudělal.

Jednou byl v Tisé sraz a jen lilo. Přespali jsme v tělocvičně a lezení nemělo cenu. Tak Kuchař říká, že se trochu rozhybe. Vzal si kompletní

kletr, se všemi svými věcmi. Dal si ho na ramena, šel ke kruhům, spustil si je tak, aby nedosáhl nohama na zem. Začal dělat shyby, asi 10 minut, pak řekl, že to nemá cenu, že už ho to nebaví. Chtěl jsem to taky zkusit, tak jsem si vzal jeho batoh na záda, byl tak těžký, že mě málem srazil na zem. To mě inspirovalo, že jsem chtěl lezení dělat pořádně.

Takže jste začal trénovat?

Měl jsem cílevědomou přípravu, dotkl jsem se špičky, ale komplikovaly to výkonnostní třídy. Existovaly tři třídy. Když jsem se dohrabal na nejobtížnější I. třídu, tak to zrušili, že se kvůli těm výkonnostním třídám zabíjejí na horách lidi. Za dva roky nevěděli, podle čeho mají vybírat lidi na zahraniční výpravy, tak je zase zavedli a já to dělal znovu. Pak jsem přišel na to, že moje tělesná konstrukce na tu špičku nestačí. Míchal jsem si i speciální nápoje, černý pivo a v tom rozkvrdlaný vajíčko. Trénovali jsme třeba tak, že jsme tahali jen těžký ruksaky, na skály jsme šli oklikou i ve sněhu. V týdnu jsme šli třeba jen na jednu cestu, ale i tak jsme nosili všechno sebou. Na skalách jsme neslaňovali, jen jsme zručkovali po laně dolů. Tělocvična pro mě není. Pak byl jeden čas vynikající trénink, montáž hromosvodů. Výborně jsem běhal. Pod Měděncem mám chatu, a tak jsem chodil na běžkách do Chomutova přes Blatno, což dělá asi 50km. Vydržel jsem to v přiměřeném tempu, jen jednou jsem to málem odnesl. Bylo takový zajímavý počasí, vypadalo to na oblevu. Na Rusové přišel teplý vítr a padaly měkký krupky. Na Výslunní bylo jehličí, tak jsem musel sundat běžky, rozdělat ohýnek a namazat běžky (s dřevěnou skluznicí). Na Šebestiánu zase foukal vítr, tvořil takový desky, takže znovu rozdělat oheň a namazat. Takhle dohromady třikrát. Pořád jsem vypadal z tempa. Z chaty jsem vyšel po 10.00 hod. a došel domů po 21.00 hod. Byl jsem tak unavený, že jsem rozvazoval zmrzlý tkaničky až doma na líně.

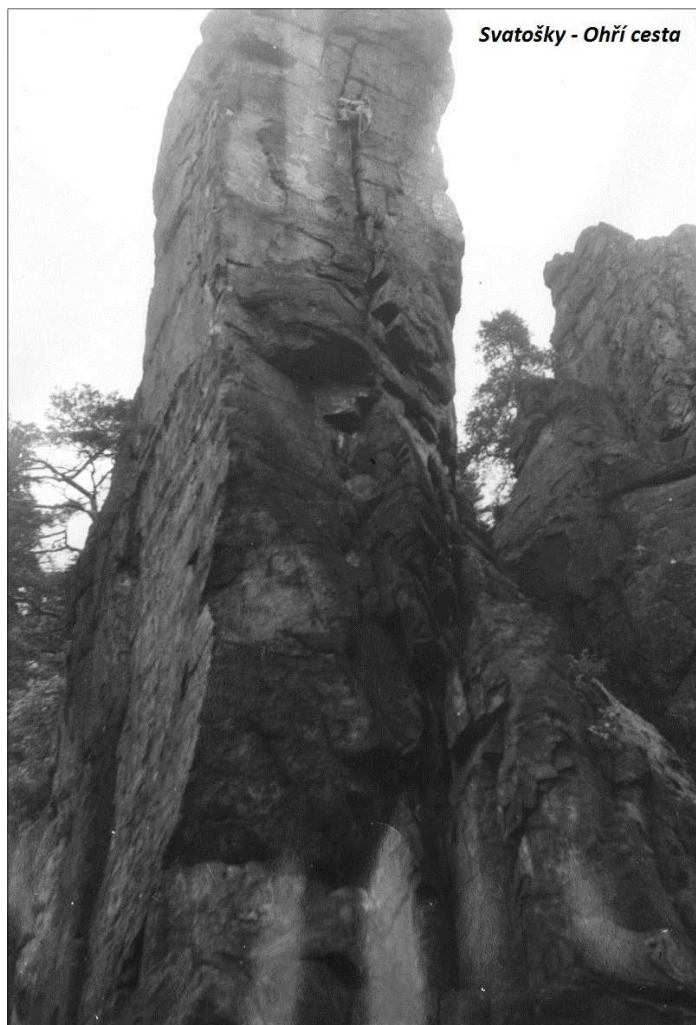
Jaké bylo vaše pojetí lezení, co vám vyhovovalo za druh lezení?

Písek mi nikdy nevyhovoval, i když jsem vylezl slušný věci i v Německu. Musela to být souhra dobrých náhod. Ze začátku byly volné než neděle a k tomu dost přšelo, pak zase byly děti. Takže jsem si nestačil tolik zvyknout. Klíčové věci jsem si vylezl, takže mě to nemrzí. Např.

s bílinským Hanušem jsme udělali Velký pravčický. Nebyly slyšet hlasy, tak jsme udělali i Malý pravčický.

Irena: V tu dobu už byl zakázaný.

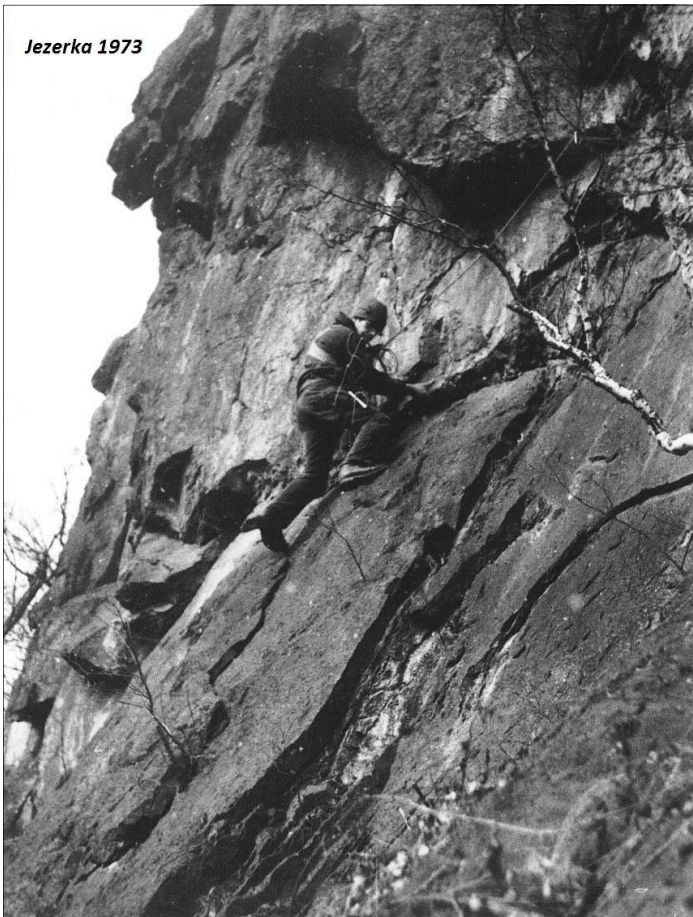
Milan: No, jistě. Co se týče konce, dlouho jsem někam lezl, ale přestal jsem se psát do knížek, když se mě dva lidi zeptali, jakou cestou jsem na tu dotýčnou skálu vylezl. To mi bylo k padesáti a oni nevěřili, že jsem tam tou cestou vylezl. Tak jsem se na to vykašlal a přestal se psát. Pak mě otrávil „zelení“. To bylo dopisů, jestli zavřou nebo nezavřou Bořeň. Zelení jsou škůdci krajiny a hospodářství. Začátkem 80. let byl kvůli nim stop stav oddílů. Údajně bylo moc lidí na skále, a že se ničí pískovec, tak

musely být zavedené legitimace svazové a tělovýchovné. Tak jsem mladému Nestlerovi dal svazovou legitimaci a řekl jsem mu, že si budu dělat, co chci.

A jaký druh lezení jste tedy preferoval?

Hlavně stěny. Rozpor mi nevyhovoval. Taky jsem nevypadl z žádný spáry. Byl jsem dost sil-

ný na to, abych se udržel.

Lezl jste sólo?

To ne, protože to moc dobře znám z hor. I když se řekne, že je to kámen, tak se člověk nemůže spolehnout na to, co to udělá, např. po zimě. Je fakt, že jsem občas něco přelezl. I dnes se objevují lidé, kteří si přivlastňují cestu a nevěří mi, že jsem na věži byl. Např. na Šamanovi. Tak jsem jednomu z nich napsal do knížky: „Málo to tady navštěvuješ.“. To jsem si dloubl do Párka, ale oba víme, o co jde.

Absolvoval jste nějaký pád?

Na Teplické věži jsem vypadl u druhého kruhu. Už jsem byl u kruhu, stačilo jen cvaknout a najednou mi „duch hor“ podrazil nohy. Letěl jsem asi 12m, to byl dlouhý pád, když uvážíš, že jsme měli jen prsní úvazek. Praštil jsem se zády o stěnu. Liberečáci nás učili, že pád je ostuda, že v horách znamená vymknutý kotník smrt.

Co vaše prvovýstupy?

Musím se vrátit k tomu, že jsem v podstatě žádný prvovýstup neudělal. Kde jsem na Bořeni

lezl, tak tam bylo vždycky něco zetlelého, sko-by, špalky nebo smyčky. Děčínáci měli třeba pověšenou smyčku, že si cestu převezou příští neděli. My jsme ji převezli, ale nikomu jsme nic neříkali. Proč bych to dělal?! Logaj mě psal do průvodce, já jsem mu to vyvracel. Pak zase tady Doskočil. Mám já to zapotřebí? Nemám, já to dělám pro svojí zábavu a potěšení, jinak bych shnil.

Jakým způsobem jste vybírali výstupy?

Irena: Krajínově hezký.

Milan: Na skalách žádnou hladkou spáru, radši stěnku nebo převis. Na písku, aby pro partnerky byl kruh - slaňák blíž jak dva metry pod vrcholem. A v horách jasný sestup.

Irena: Musíš uznat, že jsem taky skákala do kruhu.

Pořádali jste přechody ve Vysokých Tatrách?

Přechody mě lákaly, protože byly předepsané na výkonnostní třídy. Na II. výkonnostní jsme šli kus hřebene proti Teryně, do Baranního sedla, přes Baranní strážnici. Chtěli jsme tam zabívat, pak na Velký Ladový a dolů. Byl jsem tam s Kühnelem a doktorem Beranem. U Baranní strážnice to bylo dost složité, tak jsme dali dvě skoby, že na to budeme věsit všechny věci. Najednou materiál spadl asi 100m dolů, věci se rozpadly. Stejně jsme chtěli bít, tak jsem konzervou vydlabal díru, Dr. Beran si sedl na lana. Dal si prášky, že ví, co dělá, aby přečkal noc. Edmund nadával jako pohan. Tloukl si cepínem do nohou. Já jsem si sedl na ruksak a usnul jsem. Ráno jsem sestoupil a našel všechny věci. Edmund se do chaty neuklidnil, říkal, že se může na výkonnostní třídy vy...t. To už asi byla předzvěst, že půjde pryč.

Věnujete se stále lezení?

Pro mě veškerý lezení skončilo letos 30. dubna, protože umřel R. Kuchař. Je úžasný, že jsem zažil horolezecký vývoj od začátků, s konopným lanem. Styky s pískařema, úspěchy v Alpách a tak. Teď už jsem jen výletník.

Irena: Co jsi dělal v Cortině? To byl výlet?

Milan: To bylo nádherný žebro obtížnosti 4 až 5. To bylo v roce 2005. Bylo tam asi osm Rakušáků a těch 600metrů za námi přelezli jen dva. Irena měla před tím zlomenou ruku. Když jí to dali dohromady, tak jí doporučili tři měsíce bez zátěže. My jsme ale jeli za tři týdny do hor. Jen abys věděl, co mám doma. Se ženou jsme se střídali. Ona byla na prvním, najednou lano neshlo. Tak jsem se vycvakl, dolezl k ní a koukám na ní. Ona se mě ptá, jestli něco nevidím pro nohy a tu zlomenou ruku měla zaklíněnou ve spáře. Ať se stydí.

Irena: Žádný následky to nemělo, ruka se natáhla.

Podělte se o dramatické okamžiky.

O malér šlo, když jsem povolil morálku. V roce 1976 jsme s parťákem, který je možná ještě u dobrovolný horský služby v Krušných horách, jeli sami dva na Zbojničku. Bylo asi půl druhý odpoledne a já navrhl, že se ještě podíváme na Bradavici žlabem, abychom zjistili sněhové poměry. Nad námi se motala nějaká parta a od padajícího kamení nám to cvaklo lano hned nad prvním prahem. Šli jsme dál. On chtěl jít zpátky, s tím jsem souhlasil, ale museli bychom doskočit 3-4 metry. To odmítl. Já jsem mu vysvětlo-

val, že tady nikde v zimě jinde nesejde, že musíme až na Studené sedlo. Chatař nic nevěděl. Já měl na sobě jen flanelovou košili a teplou bundu z filtrační tkaniny. V noci bylo víc jak -10° C. On byl odhodlaný jít dál, tak jsem ho nechtěl nechat jít samotnýho. Tma nás chytla na Kupu-li, někde jsme lezli i po čtyřech. Teprve ve 04.00 hod. jsme byli na Studeném sedle. Tak jsem mu řekl, ať sleduje mé stopy a metelil jsem na chatu. Chatař mi jen řekl, ať mu příště nahlásíme, že chceme bivakovat, tím to našťestí haslo. Byla tam v noci jedna humorná scénka, když mi říkal, že už nemůže dál, že tam zmrzne, že je zvyklý pořád něco jíst. V kletru jsem měl po dětech z Tisý v písku obalený dva želé medvídky. On mi to sežral z ruky, až jsem se vyděsil. Pak mě chytil kolem ramen a děkoval mi, že jsem mu zachránil život. Bylo štěstí, že nebyl vítr a já měl kondici. S ním jsem byl naposled.

Jednou jsme stanovali v létě u Velického plesa. Lezli jsme ze Zmrzlé doliny a za námi další dvě dvojky. Asi tři délky před koncem jsem se podíval do Polska a už jsem nás všechny hnal dolů. Od starých Tatranců jsem byl poučen, že se blíží velká fronta. A než jsme se dostali na Polský hřeben, tak už šel vítr s deštěm. Když jsme doběhli ke stanu, tak sněžilo. Irena dělala klukům samaritánku, protože nebyli schopní zapálit ani vařič. Ráno bylo všechno zmrzlý. Tu noc tam zahynulo šest lidí. Vždycky jsem se nechal poučit domorodci o místních podmínkách.

O život šlo taky v roce 1984, kdy měl Bílinský oddíl 30 let výročí a já jsem mohl sám na devizový příslib odjet do Švýcar. Uprchlík Laco Baran, který byl ve Švýcarsku, se mnou kvůli počasí nechtěl jít na Matterhorn. Tak jsem potkal nějakýho kluka z Opavy, který poznal, že jsem Čech podle mých bot popradek. Trochu jsem o něm začal pochybovat, když jsme šli přes ledovec a jak zapraskal, tak on okamžitě skočil na zem a roztáhl ruce a nohy. To ho prý učili, aby nespádl do trhliny. Došli jsme na Hörnli hütte. Bylo krásně, tak to by bylo, abychom to nevyšlezi. Ve východní stěně začal rotovat mráček, zvětšoval se, pak jsme ho přestali vidět a najednou přišla mlha.

Byli jsme na firnu asi 200 výškových metrů pod vrcholem, když začaly lítat blesky, až mi pikl sršel. Spěchali jsme dolů a vlezli jsme do severu, jinak by nás to sfouklo z hřebene. Dal jsem do výlomu blbou skobu a přečkali jsme do rána. Dvakrát práskl blesk a vysypalo to na nás kameny jak z tatrovky. Ráno jsme začali sestupovat, vítr byl tak silný, že nám lano dělalo vodorovný oblouk. Kolem Solvaye jsme se brodili po pás ve sněhu, pospíchali jsme dolů, ale byl to boj. Teď už jsme u toho, proč je Bonatti můj vzor. Mohl jsem říct, že jsem byl na vrcholu, ale to není můj styl.

Takže vám Walter Bonatti vyhovoval svým přístupem k lezení?

Milan: My jsme si oblíbili v Alpách žulový monolity na švýcarskoitalské hranici Bergell. Kdybych věděl, že je Bonatti ještě v té oblasti, tak bych ho požádal o podpis. Když jsme jeli domů, tak už jsme se dověděli, že je s rakovinou v nemocnici. To je chlap, který je mou spřízněnou duší.

Irena: Když Bonatti mluví o horách, tak mluví o podstatě. Je vidět, že určitě prošel hodně těžkými situacemi. Dokáže přesně vystihnout situaci.

Máte v paměti také veselou příhodu?

Když už nám v 80. letech odrostly děti a v Tatrách už bylo všechno zakázaný, tak jsme v Dolním Smokovci nechali stan, šli jsme na Brnčálku, tam jsme si lehli do kleče. Přespali jsme a druhý den jsme vylezli Malý Kežmarský štít. Ještě jsme stíhali lanovku. Přišli jsme na Skalnatý pleso na lanovku, ale bylo tam napsáno, že kvůli větru lanovka nejezdí. Žádný vítr nebyl, ožrali se jak prasata. Tak jsme po tmě došli do Dolního Smokovce o půlnoci, nejhorší to bylo v noci přes kořeny. To jsme byli spokojení, kdy jsme si řekli, že máme za sebou pěknou horskou túru.

V roce 1978 přijeli do Adršpachu Bavoráci. Tady působil Karel Vozáb, to byl opravdový pískař, který třeba lezl do výšky 6-7 metrů v gumákách, aby ukázal, jak se to leze, a pak slezl dolů. Já jsem se divil Karlovi, proč posílá hrušky domů. Jeho otec byl lékárník a on páčil kořalku do litrových flašek od vína. No a s Bavoráky se diskutovalo, pilo se ze skleniček od hořčice a za chvíli byl pocintaný ubrus. Němec vykládal německy, na něj mluvili dva česky, najednou si Němec dal doutník, škrtl a ten

stůl chytl. Němec zařval „mein Gott“ a vyskočil z okna ven. Nevím, kam ten druhý Němec zmizel. Původně seděl v prošívání vestě, ale na jednu na židli zůstala jen vesta.

Jednou jsme byli s Jardou Hanušem v Osecké boudě na srazu horolezců. Já jsem mu říkal, že si probírají svoje věci, že to není pro nás pro všechny, ať si zatím dá jedno pivo, s čímž souhlasil, protože by se čaj nestačil uvařit. Pak si dal ještě jedno. Nějak ho to zmohlo, jak nebyl zvyklý, vstal a říká: „Vy pitomci, já vás poslouchám už hodinu, co vy víte o horách, vylezli jste už něco? Jak můžete říkat takový kraviny, prosím vás, jděte si umýt hubu do sněhu.“ Celý vedení horské služby na něj nevěřícně zíralo. To byla ostuda.

Poznal jste Arno Puškáše a Júliuse Andrášiho?

Poprvé v Tatrách, když jsem byl, tak jsem potkal nějakýho prošedivělýho strejdu. Ten se mě ptal, jak to vypadá nahoře. Tihle horalové měli úroveň, představil se mi a on, že to je Andráš. Ti už měli dobrý boty i s textilními návleky. Vysvětloval mi, jak to chodí v horách.

S Puškášem jsem se srazil na Chatě pod Rysmi, to byl seladon a fešák. Nikdy nebyl roztrhaný. Když sešel z túry, tak se hned očistil. Jednou dva lezci zabloudili ve vánici, a když je to bloudění přestalo bavit, tak se cvakli do skoby k jedné plotně a hodili přes sebe žďarák. Ráno zjistili, že jsou zaskobovaní pod WC na Chatě pod Rysmi. Jenže tu noc se stala „tragická“ příhoda Puškášovi. Jak nechtěl chodit do vánice, tak udělal velkou potřebu na lopatu s tím, že to vyhodí ven. Otevřel dveře a vichřice mu to mrskla na ten jeho nádherný svetr.

Puškáš byl úžasný člověk. Měl styky se Slováky v zahraničí, takže vydával časopis Vysoké Tatry. V tom režimu, kde nebylo nic k dostání, tiskl barevně na křídáku.

Irena: V Popradu v knihkupectví vydávaly knížky, které byly v Čechách kolikrát zakázané.

Milan: V tom měsíčníku byly povídky o horách, zahraniční stránky, nové výstupy, o tatranský přírodě, o úrazech a jejich příčinách.

Vylepšovali jste si lezecký materiál?

To byla etapa přivezená z Alp, stoupací třmeny, skoby, mačky i cepíny jsem dělal v práci..

Chtěli jste někdy skončit s lezením?

Milan: Ne, nebyl důvod. Hodně lidí toho nechá po těžkém úrazu, ten jsme my neměli. Kdybychom na něco neměli fyzicky, tak tam nepůjdem. Já jsem měl vadu, že mi nenarostla svalová hmota, tak jsem měl problém s úpony. Na Bořeni jsem lezl celý den bez problémů, ale pak mě tři týdny bolely úpony.

Irena: Jestli jsi to neměl z práce, když ses přitahoval za mříž?!

Jaké jsou vaše oblíbené knihy?

Julius Kugy. Uchvátilo mě, když jsme mohli přijít na místa, který on popisuje. Kam chodil, kde přespával, kde si najal vůdce.

Zaujala mě kniha od Sheckeltona o polární antarktidě. Šest lidí se s dobrým úmyslem vydalo na Antarktidu, tam ztroskotali, loď jim rozdrtil led. Oni se dva a půl roku dostávali do civilizace. Topili tulením tukem, krmili se sucharama a tuleněma. Je to suchá knížka, kde jsou jen data a dril, ale oni to přežili.

Co jste si z toho vzal?

Vzal jsem si z toho to, že mě žádný Kalousek nemůže po...t. Jsem zvyklý celý život se o sebe postarat. Mám zásadu, pomoc si musíš jedine sám.

Jaké požadavky by měl splňovat horolezec?

Měl by být spolehlivý a zodpovědný, hlavně k ostatním. Skromný, měl by přiznat neúspěch. Být na úrovni, to znamená, že si nepotřebuje dát čtyři piva nebo jointa, aby měl odvahu do nějaké cesty nastoupit.

Rád bych zmínil Bonattiho slova, která napsal před 40ti lety a za kterými si stojím i já:

Člověk se ptá, jaký smysl může mít dnes horolezectví. Měli bychom respektovat vše, co je výrazem lidských hodnot a tím pádem i horolezectví. Bohužel tomu tak není, ve světě, který vyznamenává darebáky a chytráky, který ustupuje podvodníkům a korupčníkům, je těžké připustit, že existují hodnoty jako čestnost, důslednost, zodpovědnost, a nezištné nadšení. Všichni víme, že tím, kdo trpí ošklivou, nakažlivou chorobou, je dnes, přinejmenším u nás, stát, nepřehledný a neprůhledný propletenec moci a soukromých zájmů se svými nabubřelými institucemi. Společnost je v důsledku takové vlády kompromitována a zapletena do špatností. Překrucuje a neuznává základní lidské hodnoty a dusí se reflexní vlastních i cizích slabostí.

Pár vět na závěr?

Začínal jako skautík, pokračoval jak tramp, stal se horolezcem, protože základem všeho zlého je nuda a přemýšlí, co dál, místo toho, aby si obstarával místo v domově důchodců.

Co kdo s kým, kdy, kde jak a komu v srpenci 2012

- 1.8. **Citera** - Cliffhanger s Letošem působí na Citeře a daří se jim první opakování Mydžisova návratu a prvovýstup Mongolparty 7.
- Kapucínské skály – Ležky** – Ludva Kostka s Ivanem Bublou dávají 6 cest. Nejhodnotnější Májový převis 7-.
- 4.8. **Imst** – Marťas se na mezinárodní scéně začíná tvrdě drát dopředu. Poráží již i Nory, Rakušany a Italy. Jen tak dál.
- Sedmičkář Kostkatej s Petrem Brandlem v **oboře** se placatí. Mezi nejhodnotnější úlovky patří Svinčovina 7- a Houbařská plotna 7-.
- Svinčo s Květou se chladí v Ledovém království v **Ostrově**.
4. – 12.8. **Dolomity – Sella** – na soustředění se soustředí Bronislav s Jířou, Marťasem, Tomem, Matešem a Julkou. Co vysoustředili se neví.
- Kapucínky** aneb lahůdkové cestičky pro ty naše holčičky! (Svinčo, Květuš, Bláža, Verča).
6. – 7. 8. Kompletní Parekteam zdolává několik věží v **Rájci** a posléze i v **Bršličkách**.
- 7.8. Na **Jelením skoku** v Karláčích obskakuje Ludvik co se dá solo.
- 8.8. Letoš s Ludvou působí na **Bořeni**.
7. – 9.8. Dámské jízdy s dětským doprovodem v **Tisé** se účastní Bandaska, Deivi a Radůza. Později se k babinci přidává i hafo nelezců a holky jim představují krásy lezení.
- 9.8. **Popelář** navštěvují sedmičkáři Ludvik s Letošem. Lezou tam, jak jinak, sedmičku a poté se sráží se Svinčotýmem na **Napoleonovi** a dodělávají další cestu - Waterloo za 7+.
- 10.8. Letoš s Párkem pobíhají po **Jánském** vrchu a mapují opuštěné skalní útvary.
12. – 19.8. Parekteam užívá volných dní v Nationalpark Hohe Tauern v Rakousích. Dobyli několik kóglů jako třeba **Medelzkopf** 2760 m a další, túra po ledovci **Pasterzee** pod Glocknerem a i nějaká soutěska padla.
- Perštejn** aneb muzikatni na skále, holčičky v řece, rodiče v „Rodinné pohodě“. (Svinčo and harém, Chábovci, Bláža, Verča).
- 13.8. Ludvik se ségrovkou Ěliškou vylézají na **Dvoukruhovou věž**.
- 14.8. V **Bořeňském** severu lezou Letoš s Ludvajzem. Odpoledne pak Ludvajz ještě navštěvuje **Špičák** s vlastní ženou Káťou.
- 15.8. Na **Kryštofovi** zanechávají otisk Letoš a Ludvajz v podobě dvou cest ve stupni 7 UIAA. Jak jinak.
- 18.8. **Trousnická skála** aneb když slunce praží, Jarda griluje, Marcela leze, Květule fotí, Svinčo se potí, Agnes s Peťou se kochá, Ron v hlíně se rochá, Peťule pytlí, děti si hrají a Svinčo absenci slaňáku tají.
- 19.8. **Ostrov – Ledová říše**. Zpopularizování zapadlé oblasti pro Teplickou a Ústeckou sekci. (Svinčo, Květuš, taPája, Markétka, Jarda Ploch, Bruňďa).
20. – 22.8. **Švýcarsko – Wallis** – akce se účastní Ludvajz Kostkatej, Martin Šícha a Milan Zajíček. Vystupují na **Lagginhorn 4010 m**. Na rozcvičení dávají ještě ferátku na **Jegihorn 3200 m** a na dorážku pak vystupují na menší kógl **Sidelhorn 2765m**.
- 23.8. Cliffhanger s Letošem berou na pomoc vrtačku a osazují BH do Mongolparty na **Citeře**. Poté na **Tramských skalách** dají vzniknout novému směru Vzpomínka na Helču 7+ RP a na **Popeláři** Tavení debilů 9?RP.
- 25.8. Párek se Žízalou tvoří nějaké novoty na **Jánském vrchu** a zároveň nějaké mapky do průvodce kreslí.
- 26.8. Bandasky, Happiny a Atomovci popolézají na **Ptačích stěnách v Rájci**.
25. – 28. 8. Cliffhanger si užívá poslední týden prázdnin na písku nejprve s Matešem Šťastným v **Tisé** a poté s Pavlem, Alešem a ženami v **Labáku**. Daří se vyhléznout Vzpomínky na minulost Xa, Bestseller Xa na RP a řádně si roztrhat prsty..
- 28.8. **Katapult v Telšském údolí** navštěvuje Kostkatá rodinka (Ěliška, a Ludvajz s tátou)
- 29.8. **Kapucín** – bloudění po Kapucínu a vytváření map se věnují Párek s Ludvoušem. Zadařilo se i několik nových smělých i směšných směrů.